

**Sammanträde torsdagen den 19 april 2018 kl. 17.10- 19.55**

Mötet ajournerades mellan kl. 17.55 – 18.30

§ 1 - § 15 behandlar sekretessärenden

**Plats:**

§ 1 - § 15 Bodholmsplan 2, plan 9,

Konferensrummet Stora Sky

§ 16 - § 39 Bodholmsplan 2, Medborgarkontoret

**Närvarande:**

Se sida 2

Dag och plats för justering

26 april 2018

Bodholmsplan 2

Utses att justera

Lorena Delgado (V)

Jan Jönsson (L)

Lorena Delgado (V)

Ordförande

Jan Jönsson (L)

Justerare

Maria Nilsson

Nämndsekreterare

**Beslutande****Ledamöter**

Lorena Delgado (V) ordf.  
Jan Jönsson (L) vice ordf.  
Salar Rashid (S)  
Liliane Svensson (S)  
Ababacarr Jammeh (S)  
Birgitte Isberg (S)  
Sara Grolander (MP)  
Minna Liewendahl (MP)  
Elisabeth Johnson (M)  
Eva Rüdlinger (M)  
Arslan Bicen (M)  
Bengt Johansson (M)  
Cecilia Carpelan (L)

**Tjänstgörande ersättare****Övriga närvarande****Ersättare**

Jamila Hassan Khali (S)  
Roger Isaksson (S)  
Halit Azizoglu (MP)  
Rudy Espinosa (V)  
Marie-Louise Olofsson (M)  
Mikael Sundin (M)  
Zazan Sanli (L)  
Erik Sihlberg (C)  
Sofia Modigh (KD)

**Tjänstemän**

Susanne Leinsköld, stadsdelsdirektör  
Maria Nilsson, nämndsekreterare  
Anna Mattsson, avdelningschef  
Andreas Thorstensson, avdelningschef § 1 - § 15  
Sara Heppling Trygg, avdelningschef § 16 - § 39  
Britt Karlsson, avdelningschef § 16 - § 39  
Beatrice Hasani, planerare § 16 - § 39

**Personalföreträdare**

Farah Wally, Lärarförbundet § 16 - § 39  
Luis Diaz, Kommunal § 16 - § 39  
Irene Holm, Kommunal § 16 - § 39

Stadsdelsnämnden började sammanträdet kl. 17.00 med att behandla ärenden som var sekretessbelagda. Ärenden och protokoll finns förvarat på stadsdelsförvaltningen. Dessa beslut, § 1 - § 15, finns inte med i den version av protokollet som publiceras på internet, eller distribueras i pappersform. Protokollföringen från den öppna delen av mötet börjar därför med § 16.

Efter genomgång av sekretessärenden ajournerades sammanträdet. Innan sammanträdet startade igen var det allmänhetens frågestund, denna startade kl. 18.00.

Efter ajournering återupptogs sammanträdet kl. 18.30.

- Två medborgare ställde frågor om framtiden för den sociala insatsgruppen (SIG).

**§ 16 Genomgång av närvarande ledamöter samt val av  
protokollsjusterare och datum för justering****Beslut**

Lorena Delgado (V) och Jan Jönsson (L) utsågs att justera dagens protokoll § 16- § 39. Justering sker på Bodholmsplan 2 den 26 april 2018.

### **§ 17 Godkännande av dagordning**

#### **Beslut**

Stadsdelsnämnden fastställer dagordningen i enlighet med förslag till beslut.

**§ 18 Anmälan av protokollsjustering, sammanträdesprotokoll  
4/2018-03-22, § 15-§ 41**

**Beslut**

Godkänna anmälan av protokollsjusteringen av sammanträdesprotokoll 4/2018-03-22, § 15-§ 41.

**Ärendet**

Föreligger protokollsjustering sammanträde 4/2018-03-22, § 15-§ 41, justerat 2018-03-28.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar att anmälan av protokollsjusteringen av sammanträdesprotokollet godkänns.

**§ 19 Ordna en studio i Vårberg för unga musiker**

- Svar på medborgarförslag

**Beslut**

Nämnden godkänner förvaltningens svar på medborgarförslaget.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens svar på medborgarförslag, dnr 1.2.4./970-2017.

Ett medborgarförslag har skriftligt inkommit till stadsdelsnämnden. Förslagsställaren önskar tillgång till en musikstudio i Vårberg.

I stadsdelen finns i nuläget en musikstudio att tillgå för ungdomar i Skärholmen samt att ytterligare en öppnas i Bredäng under sommaren 2018. Förvaltningen anser därmed att det finns två goda alternativ att tillgå.

Förvaltningen har sökt förslagsställaren, via mail, för att kunna ställa följdfrågor på ärendet men inte fått någon återkoppling. Kommunikation via mail var den ena kontaktvägen som fanns i det skriftliga förslaget.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på att godkänna förvaltningens svar på medborgarförslaget och hör enhälligt bifall därtill.

## **§ 20 Förlängning av avtal för trygghetslarm**

### **Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att förlänga avtalet avseende trygghetslarm för Sätra vård- och omsorgsboende med 1 år från och med 1 augusti 2018 till och med 31 juli 2019.

### **Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,  
dnr 2.2.2./116-2014.

Stadsdelsnämnden har att fatta beslut om en andra och sista förlängning av avtal om trygghetslarm på Sätra vård- och omsorgsboende då nuvarande avtal löper ut 31 juli 2018. Samarbetet med leverantören, Viser AB, har fungerat enligt förväntan. Därför föreslår förvaltningen att stadsdelsnämnden beslutar om en förlängning av avtalet med 1 år, från och med 1 augusti 2018 till 31 juli 2019.

### **Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.



**§ 21 Förlängning av avtal för måltidsservice för förskola samt daglig verksamhet inom Skärholmens stadsdelsområde****Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att förlänga avtalet avseende måltidsservice med Sodexo AB i 1 år från och med 1 maj 2018 till och med 30 april 2019.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,  
dnr 2.2.2./355-2016.

Stadsdelsnämnden har att fatta beslut om en andra förlängning av avtal om måltidsservice till förskolan på Vårbergsvägen 64 och för den dagliga verksamheten i Skärholmen. Detta med anledning av att tiden för den första avtalsförlängningen löper ut 30 april 2018. Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden beslutar om en förlängning av avtalet med 1 år från och med 1 maj 2018 till och med 30 april 2019 med oförändrade villkor.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 22 Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021****Beslut**

1. Förslag till underlag för budget 2019 med inriktning för 2020 och 2021 godkänns och överlämnas till kommunstyrelsen.
2. Nämnden överlämnar förslaget till kommunstyrelsen för fortsatt beredning.
3. Beslutet justeras omedelbart.

**Utan eget ställningstagande**

Vice ordförande Jan Jönsson (L) anmäler att Liberalerna lämnar ärendet utan eget ställningstagande.

**Deltar ej i beslutet**

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) anmäler att Moderaterna ej deltar i beslutet.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.1./214-2018.

I nämndernas planeringsunderlag för perioden 2019-2021 anger nämnden några de utmaningarna de ser för perioden samt redovisar för de främsta prioriteringarna inom respektive verksamhetsområde. Några strategiska satsningar för skärholmen är: öka inskrivna barns närvaro i förskolan, fortsätta arbetet med långsiktigt hållbara, tillgängliga, jämställda och trygga utemiljöer. Vidare ska arbetet med arbetet med det lokala utvecklingsprogrammet, Fokus Skärholmen och samverkansöverenskommelsen med polisen prioriteras. Arbetet med systematisk samverkan med Jobbtorg, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan och Hälso- och sjukvården gällande långtidsarbetslösa för att möjliggöra att långtidsarbetslösa får sysselsättningsåtgärder utifrån behov ska utvecklas. Vidare ska arbetet med kompetensförsörjningen med fokus på att behålla, utveckla,

attrahera och rekrytera medarbetare och chefer vidareutvecklas.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör bifall därtill.

**Särskilt uttalande**

Ledamoten Elisabeth Johnson anmäler för Moderaterna ett särskilt uttalande bilaga 1.

Vice ordförande Jan Jönsson anmäler för Liberalerna ett särskilt uttalande enligt enligt bilaga 2.

**Bilaga 1**

Särskilt uttalande, Moderaterna

**Bilaga 2**

Särskilt uttalande, Liberalerna

Bilaga 1: särskilt uttalande, Moderaterna

2018-04-19

Elisabeth Johnson m fl. (M)

Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021

### **Särskilt uttalande**

Föreliggande ärende förhåller sig till de ekonomiska ramar och de mål som anges i kommunfullmäktiges budget. Eftersom vi reserverat oss mot såväl budgeten som stadsdelsnämndens verksamhetsplan för 2018 har vi därför skiljaktig mening även avseende inriktningen på flerårsbudgeten.

Moderaterna deltar inte i beslutet i ärendet i Stadsdelsnämnden.

Bilaga 2: särskilt uttalande, Liberalerna

Skärholmens stadsdelsnämnd  
2018-04-19

Underlag för budget 2019 med inriktning 2020 och 2021

Jan Jönsson, vice ordförande, m.fl (L)

### **Särskilt uttalande**

*Liberalerna lämnar ärendet utan eget ställningstagande, med hänvisning till detta uttalande*

Frihet för individen och allas möjlighet att förverkliga sin potential förutsätter en fungerande rättsstat och välfärdsservice som människor har tilltro till. Därför anser vi Liberaler att prioriteringar som värnar demokratin, välfärdens kärna och stärker trygghet och rättssäkerhet är politikens främsta uppgift. Den rödgrönrosa majoriteten har höjt skatten, men likväl haft svårt att finansiera kärnverksamheterna. Symbolprojekt och perifera satsningar har tillåtits tränga ut insatser som gör verklig skillnad för de barn, vuxna och äldre som behöver stöd från staden.

Stadsdelsförvaltningen skriver i tjänsteutlåtandet om treårsbudgeten att nuvarande budgetplan från Kommunfullmäktige innebär årliga krav på 2 % effektiviseringar, dvs 24 miljoner kronor i besparing, varje år, fram till 2021. Denna farhåga har Liberalerna gång på gång påpekat, och majoriteten gång på gång förnekat. Den rådande högkonjunkturen i Sverige kommer inte att vara för evigt och det är viktigt att redan nu planera inför tider med stramare ekonomiska förutsättningar. Fler barn och äldre gör behovet av prioriteringar av kärnverksamheterna än viktigare. Konsekvenserna kommer att bli allvarliga om de rödgröna

partierna får fortsätta splittra resurserna åt alla håll och kanter, ibland till ingen nytta alls.

Det är mycket oroande att förvaltningen noterar en negativ utveckling avseende att allt yngre personer får svårigheter med kriminalitet, våld, drogförsäljning, upplevt utanförskap och missbruk. Det kan leda till än större problem med tryggheten i stadsdelen framöver. Tyvärr har den rödgröna majoriteten haft fel fokus när man lagt mycket tid och energi på att starta cykelkurser, driva demokratiberedning och anställa samordnare istället för att bevara välfungerande samarbeten mellan stadsdelsförvaltningen och polisen, som exempelvis 48h-garantin för samtal socialtjänst-polis med unga som anmäls för brott. Majoritetens beslut att införa kommunala ordningsvakter under våren kommer för sent och i alldeles för liten skala. Vi Liberaler anser att det behöver 200 kommunala ordningsvakter. Vi anser även att det är oacceptabelt att unga personer med risk- och våldsbeteende i innerstaden snabbare ges omfattande insatser, än vad unga som är i en värre situation ges i vissa ytterstadsstadsdelar, som Revisionskontorets granskningar visat.

Arbetet mot brottslighet och för trygghet och frihet att röra sig som man vill i staden, i sin vardag, behöver vara prioriterat under de kommande åren. Stadsdelsnämnden har ett viktigt uppdrag att i samverkan med övriga staden, civilsamhället, föräldrar och polis skapa ett närsamhälle där människor känner sig trygga. Alla stadsdelsnämnder måste öka ambitions- och kunskapsnivån angående kränkningar av kvinnors frihet och rättigheter, inte minst det hedersrelaterade förtrycket. Våldsbejakande extremism måste uppmärksammas och bekämpas.

Det är vidare med stor oro som vi återigen konstaterar att budgeten inte räcker till stöd och service till personer med funktionsnedsättning. Socialdemokraternas svek mot alla de som berövas livsviktigt stöd genom LSS är skamligt!

**§ 23 Månadsrapport för mars 2018****Beslut**

Nämnden godkänner förvaltningens förslag till månadsrapport.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.2.1./212-2018.

Stadsdelsförvaltningen prognosticerar en budget i balans. För flertalet av verksamhetsområdena redovisar förvaltningen en budget i balans.

För verksamhetsområdet stöd och service till personer med funktionsnedsättning prognostiseras ett underskott om 2,2 mnkr, vilket är en försämring om 3,2, mnkr jämfört med föregående prognos. Underskottet beror främst på ökade vårdkostnader inom beställarenheten. Det prognostiserade underskottet inom beställarenheten uppgår till 7,9 mnkr och återfinns inom insatstyperna personlig assistans enligt LSS, boendeplaceringar utanför LOV samt inom kostnaderna för turbundna resor.

Förvaltningen arbetar rättssäkert och kostnadsmedvetet och fokus ligger på omförhandlingar av boendeplaceringar utanför LOV i syfte att nå en budget i balans.

För detaljerad information om respektive verksamhet se bilaga 1. För ekonomisk data från Agresso, se bilaga 2.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 24 Ansökan om investeringsmedel för projekt  
Medborgarbudget kring trygghet i stadsdelsnämndsområdet  
2018****Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att godkänna förvaltningens förslag till kriterier och process för medborgarbudget i Vårberg med följande ändring: förslag får lämnas av alla som bor i 127-området samt av de som verkar i Vårberg.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,  
dnr 1.2.6./226-2018.

Skärholmens stadsdelsnämnd ansökte om medel för trygghetsskapande åtgärder i samband med verksamhetsplanen för 2018. Nämnden sökte och beviljades 2 miljoner kronor för investeringar i den fysiska miljön i Vårberg, som medborgarna är med och beslutar om genom en medborgarbudget. Medborgarbudgeten i Vårberg kommer att byggas på Sveriges kommuner och landstings medborgarbudgetmetod på sju steg och genomförs under våren. De förslag som invånare tar fram tillsammans under olika workshoptillfällen och som vinner omröstningen kommer att byggas/anläggas i Vårberg. Stadsdelsnämnden föreslås ha en aktiv roll i att sprida information om medborgarbudgeten bland invånarna samt att ledamöter från både majoritet och opposition välkomnar och avslutar workshoptillfällena.

**Förslag till beslut**

Ordförande Lorena Delgado (V) anmäler för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet, ett förslag till beslut enligt bilaga.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på Socialdemokraternas, Miljöpartiets och Vänsterpartiets förslag till beslut och hör bifall därtill.



**Bilaga**

Förslag till beslut, Socialdemokraterna, Miljöpartiet och  
Vänsterpartiet.

Bilaga: förslag till beslut, Socialdemokraterna, Miljöpartiet, Vänsterpartiet

**Skärholmens stadsdelsnämnd**  
2018-04-18

Ansökan om investeringsmedel för projekt Medborgarbudget kring trygghet i stadsdelsnämndsområdet 2018,  
Dnr 1.2.6./226-2018

Salar Rashid m.fl. (S)  
Sara Grolander m.fl. (Mp)  
Lorena Delgado Varas m.fl. (V)

Vi gläds över att arbetet med medborgarbudgeten i Vårberg har startat igång, vars syfte är att skapa trygghet i området. Vi hoppas också att det här arbetet kommer att öka delaktigheten och stärka känslan av stolthet över vårt vackra Vårberg.

Grundkriterierna för medborgarbudgeten bearbetades utefter SKL:s kriterier och har en geografisk avgränsning till Vårberg, som vi valt ut utefter de behov som finns.

Grundkriterierna för delaktighet har skapats utefter demokratiberedningens förslag som var följande:

- Förslaget ska rymmas inom budgeten 2 miljoner kronor men ingen maxgräns sätts för vad ett enskilt förslag får kosta.
- Förslag får lämnas av alla som bor i 127-området och Vårby gård, samt av de som verkar i Vårberg. (Anledningen till att även Vårby gård ingår är att Vårberg och Vårby gård på många sätt hänger ihop och att människor rör sig mellan och inom dessa platser.)

- Alla som bor och verkar i Vårberg, från mellanstadieålder och uppåt, får vara med och rösta.

Dessa grundkriterier skulle vi vilja ändra till:

- Förslaget ska rymmas inom budgeten 2 miljoner kronor men ingen maxgräns sätts för vad ett enskilt förslag får kosta.
- Förslag får lämnas av alla som bor i 127-området samt av de som verkar i Vårberg.
- Alla som bor och verkar i Vårberg, från mellanstadieålder och uppåt, får vara med och rösta.

Vi tror att genom att hålla ihop förslaget till 127 området så kan vi koncentrera krafterna för delaktighet, och öka förvaltningens möjlighet att fördjupa arbetet. Genom att avgränsa så kan vi öka den kollektiva förmågan, vilket vi inte tror vi kan uppnå på samma sätt om vi sprider arbetet till annan kommun.

## § 25 Motion om att starta konceptet Trygg stad

### Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

### Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./1114-2017.

Finansroteln har skickat en motion på remiss som handlar om att starta konceptet Trygg Stad. Motionären Anna König Jerlmyr vill införa Trygg stad – platssamverkan mellan stad, fastighetsägare, handlare och andra aktörer. Detta är en svensk modell som bygger på modellen Business Improvement Districts (BID) som varit framgångsrikt i New York.

Trygg stad innebär att sätta ihop en mindre organisation för att utveckla ett lokalt centrum. Motionären föreslår att staden initialt börjar med 12 platser över hela Stockholm. För Skärholmens del är Sätra och Vårberg omnämnda.

### Förslag till beslut

Ledamoten Elisabeth Johnson (M) anmäler för Moderaterna ett förslag till beslut enligt bilaga.

### Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden Lorena Delgado (V) hör att det finns två förslag till beslut, förvaltningens samt Moderaternas. Hon ställer dessa två förslag mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

### Reservation

Elisabeth Johnson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bengt Johansson (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Eva Rüdinger (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

**Bilaga**

Förslag till beslut, Moderaterna.

Bilaga: förslag till beslut, Moderaterna

2018-04-19

Elisabeth Johnson m fl. (M)

Motion från Anna König-Jerlmyr

Vi yrkar:

### **Bifall till motionen**

Trygghetsmätningen - **Trygghet i Skärholmen 2017**

I staden totalt har det under 2016 anmälts totalt 147.365 stycken brott. I Skärholmen 4.839 stycken.

Per 1.000 invånare är det 158.5 respektive 135.0. Lagförda 15-25 åringar per 100 unga vuxna för 2016 Staden 1.37 och Skärholmen 2.22.

Detta vill Moderaterna självklart ändra på. Vi menar att en del av lösningen finns i att säkerställa välskötta och attraktiva offentliga miljöer i staden, inte minst på och kring lokala centrum. Ett tillvägagångssätt som har rönt stor framgång i New York är inrättandet av så kallade Business Improvement Districts (BID). Det är en internationellt etablerad modell för fastighetsägarsamverkan mellan privat och offentlig sektor. Motiven till samarbete kan vara olika för olika platser, men målet är det samma: att skapa attraktiva och trygga platser. Moderaterna vill implementera en svensk modell på flertalet plats över hela Stockholm. Vi kallar det för **Trygg stad – platssamverkan mellan stad, fastighetsägare, handlare och andra aktörer.**

**§ 26 Stadens mottagande av nyanlända****Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.4./088-2018.

Stadsrevisionen har granskat om stadens mottagande av nyanlända sker utifrån lagkrav och stadens budget. Granskningen presenteras i rapporten ”Stadens mottagande av nyanlända” och överlämnas för yttrande till bland annat Skärholmens stadsdelsnämnd.

Förvaltningen ser positivt på den nya ansvarsfördelningen och instämmer i revisionens slutsatser och rekommendationer samt anser att rapporten lyfter fram viktiga förbättrings- och utvecklingsområden.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 27 Förslag till handlingsplan för godstrafik i Stockholms stad****Beslut**

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.3./100-2018.

Trafiknämnden har remitterat Förslag till handlingsplan för godstrafik i Stockholms stad som presenterar stadens strategiska arbete med godstrafik under perioden 2018-2022. De övergripande målsättningarna är att tillgänglighet och förutsägbarhet för godstransporter ska öka, lösningar för godstransporter ska bidra till en minskad miljöpåverkan och attraktiv stad samt att planering för godstransporter ska ske i nära samverkan mellan staden och andra aktörer. Handlingsplanen innehåller tio punkter med aktiviteter som ska genomföras under planperioden.

Förvaltningen ställer sig positiv till förslaget men menar att handlingsplanen inte berör stadsdelsnämndens direkta ansvarsområden. Förvaltningen rekommenderar dock att en jämställdhetsanalys görs och att trygghetsaspekterna vägs in i målen och strategierna i handlingsplanen.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.



## § 28 Reviderat idrottspolitiskt program

### Beslut

Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

### Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./112-2018.

Kommunstyrelsen har remitterat Reviderat idrottspolitiskt program 2018-2022. Programmets övergripande mål är att få fler invånare i Stockholms stad fysiskt aktiva och programmet har ett tydligt folkhälsoperspektiv. Det huvudsakliga innehållet i det reviderade idrottspolitiska programmet är detsamma som gällde för åren 2013-2017, dock med en del mindre justeringar och uppdateringar.

Förvaltningen anser att programmets förtydligande insatser för att förbättra jämställdheten inom idrotten barn och ungdomar med låg socioekonomisk bakgrund, personer med olika typer av funktionsnedsättningar samt flickor är väsentliga och viktiga att lyfta fram.

Förvaltningen ställer sig dock frågande till syftet med att höja den prioriterade åldersgruppen från 7-20 år till att gälla 10-20 år. I Hållbarhetskommisionens rapport *Jämlik fritid, bättre framtid* lyfts bland annat forskning som visar att en fysiskt aktiv fritid tydligt hör samman med bättre hälsa och högre livskvalitet. Förslaget ger att de tre första skolåren inte innefattas i programmet.

### Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 29 Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./153-2018.

Barn som lever i familjer med osäkra boendeförhållanden är en ökande grupp i Stockholm stad. 2017 fick socialnämnden i uppdrag att ta fram en handlingsplan för socialtjänstens arbete med målgruppen. Handlingsplanen har flera mål och i planen redovisas även ett flertal åtgärder som behöver vidtas av stadsdelsförvaltningarna för att målen ska nås.

Förvaltningen är positivt inställd till handlingsplanen och de åtgärder som lyfts fram. Dock ser förvaltningen flera utmaningar med att nå målen. Skärholmens stadsdelsnämndsområde är det som i den stadsövergripande mätningen 2017 hade flest antal barnfamiljer placerade i osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen kommer under 2018 att arbeta med flera projekt för att motverka hemlöshet, arbeta vräkningsförebyggande samt att arbeta med kompensatoriska åtgärder för barn som lever i familjer med osäkra boendeförhållanden. Förvaltningen kommer även under 2018 att arbeta med att barnkonsekvensanalyser ska göras i ärenden där barn placeras i osäkra boendeförhållanden.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**Ersättaryttrande**

Ersättaren Erik Sihlberg (C) anmäler för Centerpartiet ett ersättaryttrande enligt bilaga.

**Bilaga**

Ersättaryttrande, Centerpartiet.

Bilaga: ersättaryttrande, Centerpartiet

2018-04-19

Skärholmens Stadsdelsnämnd

Handlingsplan för socialtjänstens arbete med barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden.

Erik Sihilberg (c)

### **Ersättaryttrande**

Trots att majoriteten har haft en nollvision för barn i osäkra boendeförhållanden visar kartläggningar att antalet barnfamiljer som lever under osäkra boendeförhållanden ökar. I januari 2017 redovisades att 342 familjer och sammanlagt 718 barn levde under osäkra boendeförhållanden i staden. Detta är en ökning med 41 barnfamiljer och sammanlagt 83 barn sedan den föregående kartläggningen i april 2015. Alliansen har sedan länge efterfrågat en handlingsplan för denna grupp då behovet uppenbart är stort. Det därför positivt, om än sent, att en sådan nu kommer på plats. Vi vill också understryka vikten av att arbeta förebyggande med denna grupp och säkerställa att ingen barnfamilj ska vänta längre än en vecka på budget- och skuldrådgivning.

### § 30 Strategi för romsk inkludering

#### Beslut

1. Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

#### Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,  
dnr 1.5.1./156-2018.

Stockholms stads strategi för romsk inkludering föreslås gälla 2018-2022 och tydliggör en övergripande inriktning och ansvarsfördelning för arbetet med romsk inkludering mellan stadens nämnder. Strategin utgör ett komplement till stadens Riktlinjer för nationella minoriteter.

Förvaltningen anser att den framtagna strategin för romsk inkludering utgör ett bra komplement till Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteter. Att arbetet tas med som en del i stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi (ILS) är också en fördel.

#### Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 31 Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./157-2018.

Remissen föreslår att Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter ersätter åtgärdsplanen från 2010.

Förvaltningen tycker att det är bra att ansvaret mellan stadens olika nämnder vad gäller nationella minoriteters rättigheter tydliggörs. Arbetet med att stärka de nationella minoriteternas rättigheter kan vara svårt att mäta och följa upp. Förvaltningen ser därför mycket positivt på förslaget att nämnderna ska redovisa arbetet i stadens system för integrerad ledning och uppföljning av verksamhet och ekonomi (ILS).

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

**Särskilt uttalande**

Ordförande Lorena Delgado (V) anmäler för Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet ett särskilt uttalande enligt bilaga.

**Bilaga**

Särskilt uttalande Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

Bilaga: Särskilt uttalande Socialdemokraterna, Miljöpartiet och Vänsterpartiet.

### **Skärholmens stadsdelsnämnd 2018-04-19**

Salar Rashid m.fl. (S)  
Lorena Delgado m.fl. (V)  
Sara Grolander m.fl. (Mp)

Dnr.1.5.1./157-2018

### **Svar på remissen ”Stockholms stads riktlinjer för nationella minoriteters rättigheter”.**

#### **Särskilt uttalande**

Vi i majoriteten ser det som positivt att Stockholms stad visar att de tar frågan om de nationella minoriteterna och deras rättigheter på allvar. Som framgår av remissen innebär att göra det bland annat att värna nationella minoriteters rätt till förskola på sitt språk, något som faller inom stadsdelarnas ansvarsområde.

I Sverige har vi idag fem minoriteter. För att en grupp ska räknas som minoritet i Sverige krävs att de uppfyller fyra kriterier; att det är en grupp med en uttalad samhörighet, att den har en religiös, språklig, traditionell eller kulturell särart, att den har en uttalad vilja att behålla sin identitet, samt att den ska ha historiska eller långvariga band till Sverige. Sverigefinnarna har exempelvis sin historiska förankring i Sverige i och med att Finland var en del av det svenska konungariket ifrån 1100-talet fram tills dess att Sverige förlorade Finland till Ryssland år 1809. Sedan dess har det tillkommit både krigsbarn, under andra världskriget, och arbetskraftsinvandrare under 50-, 60- och 70-talet.

De tre territoriellt bundna språken har ett förstärkt skydd inom så kallade förvaltningsområden. Stockholms stad är förvaltningsområde för finska språket. I staden finns idag fyra helt tvåspråkiga förskolor och fyra förskolor med tvåspråkig avdelning. Med en helt tvåspråkig förskola avses här en förskola där samtliga avdelningar bedriver sin verksamhet på

finska och där all personal talar både finska och svenska. En förskola med tvåspråkig avdelning är istället en i huvudsak svenskspråkig förskola som inrymmer en, eller någon enstaka, avdelning på vilken verksamheten bedrivs på finska av tvåspråkig personal.

Fördelen med de helt tvåspråkiga förskolorna är den höga kvalitet på språkundervisning som blir möjlig då barnen ständigt är omgivna av det finska språket. En helt finskspråkig miljö leder till att barnen i större utsträckning även leker på finska med varandra då de har ”fri lek”, vilket gynnar deras språkutveckling. Föräldrar är ofta beredda att resa långt för att deras barn ska få tillgång till en språkundervisning av så pass hög kvalitet och upptagningsområdena är långt större än de enskilda stadsdelarna där förskolorna befinner sig. Inte sällan har de även förskolebarn hos sig boendes i andra kommuner. I de flesta stadsdelar i Stockholm finns dock inte tillräckligt underlag för att fylla en helt tvåspråkig förskola. Trots att dessa förskolor är väldigt eftertraktade är det alltså inte realistiskt att det skulle finnas en sådan i varje stadsdel. Av de fyra helt tvåspråkiga förskolorna ligger också tre centralt belägna i Stockholm, vilket förenklar resor för föräldrar som pendlar längre bort ifrån.

Häri ligger fördelen med de förskolor som inrymmer tvåspråkiga avdelningar. Möjligheten att få ihop ett tillräckligt underlag för att skapa åtminstone en avdelning med finskspråkig verksamhet är större och detta ökar tillgängligheten och leder till att även föräldrar som inte kan eller vill pendla långt får tillgång till finskspråkig förskoleverksamhet för sina barn. Nackdelen är istället att den ofta svenskspråkiga miljön som barnen befinner sig i riskerar att hämma deras språkutveckling. Är verksamheten utformad som en tvåspråkig avdelning på en i övrigt svenskspråkig förskola riskerar interaktionen med de barn som inte talar finska, exempelvis ute på förskolegården, att leda till att de finskspråkiga barnen talar svenska i dessa sammanhang och sedan tar med sig svenskan in på avdelningarna i sin fria lek där. Det finskspråkiga inslaget av deras undervisning består då i huvudsak av den mer styrda verksamheten som personalen



på förskolan står för. Det kan även finnas en risk att vid sjukdom frestas att ta in personal ifrån de svenskspråkiga avdelningarna till de tvåspråkiga för att stärka upp, vilket ytterligare riskerar att förstärka tendensen bland barnen att använda sig av svenskan på bekostnad av finskan.

Denna skillnad i kvalitet på språkundervisningen behöver inte påverka de barn som har en stark förankring i finska språket med sig hemifrån. Det kan däremot drabba de barn som har föräldrar vars egna språkkunskaper är svagare. Det är därför viktigt att tillse att den variation i utbudet av finskspråkig förskoleverksamhet som finns idag, med dess blandning av ofta mer centralt belägna helt tvåspråkiga förskolor och de geografiskt mer utspridda tvåspråkiga avdelningarna, kvarstår. Detta är dock inte något som en enskild stadsdelsförvaltning kan ansvara för då denna enbart ansvarar för förskoleverksamheten inom den egna stadsdelen. Därför riskerar även denna aspekt att falla bort i de remissvar som inkommer ifrån de olika stadsdelsnämnderna. Det framgår inte heller av remissen vilka som skulle kunna tänkas ha ett mer övergripande ansvar för att tillse variationen i utbudet riktat mot de sverigefinska förskolebarnen. Kommunstyrelsen har dock en samordnande funktion vad gäller de nationella minoriteternas rättigheter i staden och ett sådant ansvar skulle därför kunna tänkas höra hemma där.

**§ 32 Förslag till regional handlingsplan för grön infrastruktur i  
Stockholms län****Beslut**

1. Stadsdelsnämnden beslutar att lämna förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,  
dnr 1.5.3./172-2018.

Alla länsstyrelser har sedan 2015 ett regeringsuppdrag att ta fram en regional handlingsplan för Grön infrastruktur. Grön infrastruktur är ett begrepp som ska fånga in alla aspekter av hur landskapets sammanhang påverkar möjligheterna att bevara biologisk mångfald och ekosystemtjänster, i vatten och på land.

I remissvaren efterfrågar Länsstyrelsen särskilt fokus på föreslagna insatsområden och åtgärdsförslag i handlingsplanen.

Förvaltningen är positiv till förslaget till handlingsplan och ser att såväl insatsområden som åtgärdsförslag är relevanta och tydligt definierade. Förvaltningen lyfter specifikt fram ett exempel gällande hot mot biologisk mångfald i form av förlust av tall- och ekmiljöer till följd av exploatering och igenväxning. Förvaltningen ställer sig också positiv till framtagandet av en särskild åtgärdsstrategi för ekmiljöer som beskriver värdestrakter och förstärkt/effektiviserat arbete med konkreta åtgärder i ekmiljöer enligt länsstyrelsens åtgärdsförslag.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

### § 33 Trafikförändringar i SL-trafiken

#### **Beslut**

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på remissen med tillägget att busslinje 135 bör gå oftare och till kl. 22 på kvällen alla dagar.

#### **Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.3./195-2018.

En bruttolista med förslag på förändringar i SL-trafiken inför tidtabellsskifte i december 2018 (T19) har tagits fram av Trafikförvaltningen. Stadsdelsnämndsområdet berörs av förslaget gällande busslinjer 135, 163, 167 och röd tunnelbanelinje. Förvaltningen efterfrågar en ökning i turtäthet för linje 135 och trafikering till Sättra Ridskola och Sättrastrandsbadet.

#### **Förslag till beslut**

Ledamoten Liliane Svensson (S) anmäler ett förslag till beslut:

”Tillägg till förslaget: Busslinje 135 bör gå oftare och till kl. 22 på kvällen alla dagar.”

Samtliga ledamöter i Miljöpartiet, Vänsterpartiet, Moderaterna och Liberalerna ansluter till förslaget.

#### **Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på stadsdelsnämndens förslag till beslut med tillägget att busslinje 135 bör gå oftare och till kl. 22 på kvällen alla dagar och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 34 Projektera och bygg för god avfallshantering – revidering  
av stadens riktlinjer****Beslut**

1. Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna förvaltningens svar på remissen.
2. Omedelbar justering.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande,  
dnr 1.5.3./207-2018.

Stadens riktlinjer för avfallshantering reviderades i sin helhet senast 2012. De senaste åren har utvecklingen inom avfallsområdet gått fort och behov av en revidering har funnits en längre tid.

Stockholm vatten och avfall har nu tagit fram nya riktlinjer inom dokumentet ”Projektera och bygg för god avfallshantering”, som skickats på remiss till samtliga stadsdelsförvaltningar och flera av stadens tekniska förvaltningar samt bolag. Remissinstanserna uppmanas inkomma med svar på hur riktlinjerna påverkar verksamheten och eventuella förslag på förändringar.

Förvaltningen lyfter specifikt möjligheten att minska mängden hushållssopor i parkmark genom tydligare riktlinjer vid utformning av avfallshantering vid nyprojektering och detaljplanering.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut och hör enhälligt bifall därtill.

### **§ 35 Beslut från IVO, tillstånd att bedriva boende**

#### **Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

#### **Ärendet**

Föreligger förvaltningens anmälningsärende,  
dnr 6./235-2018.

#### **Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till  
förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall  
därtill.

**§ 36 Upphandling av bemanningstjänster vid tillfälliga vakanser inom äldreomsorg och stöd till personer med funktionsnedsättning****Beslut**

Lägga anmälan till handlingarna.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens anmälningsärende, dnr 2.2.2./161-2018.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 37 Protokoll**

- a. Förvaltningsgruppen 2018-03-22
- b. Gruppleadmöte 2018-03-22
- c. Pensionärsrådet 2018-04-12
- d. Rådet för funktionshinderfrågor 2018-04-13
- e. Pensionärsrådet 2018-03-15
- f. Skärholmens råd för funktionshinderfrågor  
2018-03-16
- g. Skärholmens ungdomsråd 2018-02-21

**Beslut**

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutar att godkänna anmälan och lägga den till handlingarna.

**Ärendet**

Föreligger protokoll a-g.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

**§ 38 Anmälan av skrivelser i nämndens skrivelsepärm****Beslut**

Lägga skrivelserna i nämndens skrivelsepärm till handlingarna.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens skrivelser/handlingar/beslut.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.



**§ 39 Balanslista uppdrag SDN 5/2018-04-19****Beslut**

Lägga anmälan av balanslistan SDN 5/2018-04-19 till handlingarna.

**Ärendet**

Föreligger förvaltningens balanslista över uppdrag, dnr 1.2.1./001-2018.

**Beslutsgång**

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut, och hör enhälligt bifall därtill.

Då inga övriga frågor förelåg avslutade ordförande Lorena Delgado (V) mötet kl. 19.55.